

ชื่อเรื่อง แนวทางการปรับตัวของประชาชนในจังหวัดจันทบุรีทั้งก่อนและหลังเกิดอุทกภัย
ผู้วิจัย ดวงมณี ทองคำ, กิตติรัตน์ รุ่งรัตนอุบล, เกรียงไกร ศรีฤทธิ์วิทยา, พรพิมล ฉายแสง,
กฤติยาภรณ์ คุณสุข, ไพลิน ทองสนิทากาญจน์ และปัญญา วงศ์ค่าย
หน่วยงาน คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
ปีงบประมาณ 2559

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการปรับตัวของประชาชนในจังหวัดจันทบุรีทั้งก่อนและหลังเกิดอุทกภัย วิธีการดำเนินการศึกษาโดยมีกลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชาชนในพื้นที่เสี่ยงอุทกภัยในอำเภอเมืองจันทบุรี, ท่าใหม่, ชลุม, มะขาม, แหลมสิงห์, แก่งหางแมวและเขาคิชฌกูฏ กับเจ้าหน้าที่งานป้องกันและบรรเทาอุทกภัย มีแบบสอบถามแบบเลือกตอบ สัมภาษณ์ และการสังเกตเป็นเครื่องมือในการศึกษา ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติได้แก่ร้อยละ ความถี่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. แนวทางการปรับตัวของประชาชนในจังหวัดจันทบุรีมีพฤติกรรมการปรับตัวภายหลังจากที่ประสบอุทกภัยมากกว่า 2 ครั้งทำให้มีการสังเกตสาเหตุของปริมาณน้ำที่จะหลากมายังพื้นที่อยู่อาศัย เพื่อเฝ้าสังเกตการณ์สถานการณ์อุทกภัย และคอยติดตามข่าวสารการแจ้งเตือนอุทกภัยจากหน่วยงานของรัฐ เมื่อมีการแจ้งเตือนอุทกภัยก็สามารถจัดการทั้งการเก็บสัมภาระเตรียมพร้อมภายในที่อยู่อาศัย มีความพร้อมในการเคลื่อนย้ายยานพาหนะและสัตว์เลี้ยงไปยังที่ปลอดภัย และมีการเตรียมความพร้อมทางด้านของใช้ในชีวิตประจำวันทั้งอาหาร น้ำดื่ม ยารักษาโรค และอุปกรณ์ให้แสงสว่างอีกทั้งหน่วยงานของรัฐยังมีความพร้อมในด้านการกระจายความช่วยเหลือ หน่วยแพทย์/บรรเทาสาธารณภัยยกเว้นในพื้นที่อำเภอแก่งหางแมวที่ยังมีความพร้อมทั้งในระบบการเตือนอุทกภัยและความพร้อมในการช่วยเหลือยังไม่ครอบคลุม นอกจากนี้ยังพบว่าหากระดับน้ำมีความสูงประมาณ 1.00 - 1.50 เมตรหรือมีประกาศภาวะฉุกเฉินก็สามารถอพยพออกนอกพื้นที่ไปยังที่ปลอดภัย เนื่องจากมีการวางแผนการอพยพตั้งแต่มีการแจ้งเตือนให้เฝ้าระวังที่ระดับน้ำสูงประมาณ 0.50 - 1.00 เมตร การเกิดอุทกภัยที่ผ่านมานั้นมีระยะเวลาแค่ 1-3 วันจึงสร้างความเสียหายเพียงบางส่วน โดยคิดเป็นมูลค่าความเสียหายไม่ถึง 10,000 บาทต่อครอบครัว จากที่กล่าวมาข้างต้นจึงทำให้ประชาชนมีสภาพจิตใจยังคงเป็นปกติ แต่ที่อำเภอชลุมและเขาคิชฌกูฏมีความวิตกกังวลอยู่บ้าง ปัจจุบันประชาชนที่ยังอาศัยอยู่ในพื้นที่เสี่ยงอุทกภัยนั้นสามารถยอมรับได้กับปัญหาอุทกภัย และมีการปรับเปลี่ยนสิ่งของเครื่องใช้ให้เหมาะสมกับสภาวะน้ำท่วม ประชาชนในพื้นที่เสี่ยงอุทกภัยในหลายอำเภอมีส่วนร่วมกับชุมชนในการหาแนวทางการป้องกันอุทกภัย

2. แนวทางการปรับตัวของเจ้าหน้าที่ส่วนงานป้องกันและบรรเทาอุทกภัยในจังหวัดจันทบุรีมีการวางแผนในการป้องกันและบรรเทาอุทกภัยทั้งทางด้านอัตรากำลัง ความพร้อมทั้งทางด้านอุปกรณ์ ช่องทางการสื่อสาร งบประมาณ อบรมเตรียมความพร้อม การเตือนภัย การเยียวยา และการป้องกัน และ

เมื่อวิเคราะห์ความพร้อมทางด้านงบประมาณเพื่อจัดสรรอัตรากำลังอุปกรณ์ ช่องทางการสื่อสารและการอบรมเตรียมความพร้อมให้กับผู้ประสบภัยจากข้อมูลที่ได้จากเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้อง จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานป้องกันและบรรเทาอุทกภัยในจังหวัดจันทบุรีมีความพร้อมด้านต่างๆ เพียงพอในการปฏิบัติงานโดยไม่มีอุปสรรคใดๆ นอกจากนี้จังหวัดจันทบุรีมีการบูรณาการความร่วมมือของหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่เพื่อแก้ไขปัญหาอุทกภัยอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ:การปรับตัว, การป้องกันและบรรเทาอุทกภัย, จังหวัดจันทบุรี, อุทกภัย,

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

Research Title	Adaptation Approach of People in Chanthaburi Before and After the Flood.
Researcher	Doungmanee Thongkum, Kittirat Rungrattanaubol, Panya Wongtai Pailyn Thongsanitgarn, Pornpimon Chaisaeng, Kritiyaporn Kunsook and Kriangkrai Treeritwitaya
Organization	Faculty of Industrial Technology
Year	2016

Abstract

The research aimed to study the adaptation approach of people in Chanthaburi province, both before and after the flooding. The sample group consisted of people who lived in the flooding area in Muang, Thamai, Klung, Makham, Lamsingha, Kanghangmeow and Khaokidchakood districts together with authorities who worked the for flooding protection and rescue section in those areas. The research instruments were a questionnaire, observation and interview. From the data were analyzed by percentage, frequency, mean and standard deviation. The result were as follows:

1. Adaptation of people in Chanthaburi province: an adaptive behavior was found after people affected by flooding more than 2 times. People observed the causes of the abundant amount of water to their residential areas, observed the flood situation and pay attention on the flood warning from government sectors. When the flood warning announced, people managed themselves including their belongings within their own housing and prompted for moving vehicles and animals to the safe zone, and prepared daily necessities such as food, drinking water, medicines and lighting equipment for using during the flooding. Moreover, the government sectors also well prepared for the distribution of assistance for medical/mitigation units except in Kang Hang Meow district where the flood warning system and the availability of assistance were not yet sufficient. It was also found that if the water level was about 1.00 - 1.50 meters high or the state of emergency had been warned, people caned evacuate to the safe areas due to the evacuation plan had been prepared since being alerted to a high water level of about 0.50 - 1.00 meters. In the past, the flooding was only 1-3 days therefore the damage which could be cost less than 10,000 baht per family. From the above, the mental status of people was still in the normal range. However, there were

some concerns in Khlung and KhaoKitchakut districts. Currently, the flooding was acceptable for people who lived in the flood risk areas. They also adapted their appliances more suitable to the flooding conditions. People in flood risk areas in many districts were involved with the comminuting to find the ways to prevent the flooding.

2. Adaptation of flood prevention and mitigation authorities in Chanthaburi province: the authorities had planned to prevent and mitigate in case of flooding in terms of man power, assistive devices, communication channels, budget, training, preparedness, warning, remedies and protection. The result showed that, the authorities who worked for the flood protection and rescue section in Chanthaburi province were adequately equipped to perform their work without any obstacles. Moreover, the government sectors with in Chanthaburi province had integrated the cooperation of various agencies in the areas to address the flood problem sustainably.

Keywords:Floods, Adaptation, Flood Prevention and Mitigation, Chanthaburi, Province

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี